

Fíggjarlógin

TAD leikar hart á í samfelagnum í lötuni. Hetta siggja vit á tí vaksandi arbeiðsloysinum, vit siggja og hoyra um hús, virki og skip, sum fara á tvang. Fólk fáa rætt og slætt ikki endarnar at rækka saman í hesi torføru tíð. Trupulleikarnir stava frá lutvíst egnum ávum við skeivum politikk, frá skeivum metingum og ilögum í privata vinnulívinum, frá tørvandi fiski og síðani frá uttanífrá virkandi orsökum, sum vit lutvíst ikki hava ávirkan á.

MEN tað eru so ikki bert hesi nevndu, sum ikki fáa endarnar at rækka saman. Heldur ikki tað almenna, landskassin, tykist at fáa endarnar at rækka saman. Í verandi fíggjarlóg er kalkuleað við einum halli uppá 90 mill. kr. Landsstýrið og samgongan hava alla tíðina sagt, at hetta undirskot má ikki fara upp um umræddu 90 mill. kr. Og endamálið er at fáa fíggjarlógina fyrri 1993 at javnviga.

VIT vita tó av royndum, at torført er at halda eina fíggjarlóg, og vit fáa tí eykafíggjarlógir og nú helst eisini eina kreppufíggjarlóg. Tað visir seg nevnliga, at metingarnar, sum vórðu gjørdar í fjør og brúktar sum grundlag fyrri verandi fíggjarlóg, neyvan koma at halda. Ein av limunum í Búskaparráðnum segði við Sosialin í farnu viku, at neyðugt er at endurskoða fíggjarlógina beinanvegin, skulu vit klára at stavnhalðið

hjá samgonguni, nevnliga ikki at hava meira enn 90 mill. kr í undirskoti á fíggjarlógini. Nú sær út til, at minni fer at koma inn í skatti og tolli. Hann heitti tí á politikararnar um at gjøgnumganga verandi fíggjarlóg við tí fyrri eyga at skerja útreiðslurnar ella at finna nýggjar inntøkur, sum hann tó metti sera órealistiskt.

SÍÐANI hesi kollveltandi úttalisi vóru kunngjørd í Sosialinum, hevur fíggjarmálaráðharrin úttalað seg til Útvarpið. Har viðgekk hann, at stóðan er so mikið álvarsilig at vit innanfyri fjúrtan dagar mugu finna sparingar uppá einar 200 mill. kr. á verandi fíggjarlóg. Hetta kemst av minni inntøkum hjá landskassanum og av tí at enn eru fleiri almenn veðhald fara at verða effektivt. Eisini eru tær 60 mill. kr., sum tað almenna mátti lata til Menningargrunnin herfyri fyrri at nøkta akutta tørvin hjá grunninum.

TAD verður tí sera spennandi at siggja, hvørjar sparingar landsstýrið er ført fyrri at finna á verandi fíggjarlóg. Fíggjarmálaráðharrin hevur sagt, at ein treyt fyrri at fáa lánið uppá 500 mill. kr., vit fingur herfyri, og fyrri at fáa møguliga nýggj framtidar lán, er tann, at vit ikki fara upp um tær 90 mill. kr. á fíggjarlógini, sum stavnhalðið er. Hann hevur eisini sagt, at tað verður neyðugt at fara út til skattaborgaran fyrri at rinda tær 60 mill. kr. til Menningargrunnin. Nú koma so helst nóg

fleiri almenn veðhald, sum skulu gjaldast og helst verða eisini onnur viðurskifti, sum vit ikki kenna í lötuni, nú árið jú er ungt.

EINGIN ivi er um at okkurt skal gerast. Spurningur er bara hvat. Hetta er sjálvandi ein politisk uppgáva, men vit meta hana at vera so álvarsliga og týðningarmikla, at her mugu bæði andstöða og samgonga royna at virka saman fyrri at finna tær bestu loysnirnar. Tað er ikki nóg at heinta hjá vanligu løntakararnum, um hetta er ætlanin. Fiskivinnustøðulin er longu nóg skerdur og skal skerjast enn meira komandi ár vita vit. Tað er ivasamt, hvat her er at heinta eftir fáum døgum. Spurningurin er so hvat annað kann skerjast og sparast burtur á fíggjarlógini. Tær lógarbundnu útreiðslurnar kann einki gerast við, so hvat er tá eftir. Á sjúkrahúsøkinum eru longu framdar so nógvar sparingar, at har verður neyvan nóg at heinta, og soleiðis kundi verið hildið fram. Men onkustaðni skal sparast, tað vita vit, nú tað ljóðar, at landsstýrið skal hava latið seg binda á hond og fót móttvegis teimum útlendsku lánveitarunum.

VIT hava so ongar patentloysnir uppá trupulleikarnar, men kunnu bert vóna, at landsins myndugleikar spæla við opnum kortum og ikki bráðliga koma við kreppuloytnum, sum kollrenna samfelagið. Men neyðugt verður nú at leita eftir møguligum sparingum á fíggjarlóg-

ini. Hetta er eingin lætt uppgáva, men her ræður kanska meira um enn nakrantíð at allir tingmenn standa saman og fáa tað frægasta burtur úr. Nú fáa vit at siggja, um sambandsmenn og aðrir í andstöðuni tora og hava dirvi saman við samgonguni at finna neyðugar sparingar.

EIN vegur at finna sparingar uppá longri sikt er kanska við størri samfelagsplanlegging á mongum økjum, t.d. við samanlegging av ymsum stovnum og tænastuveitingum. Ein av orsökunum til verandi stóðu er helst tann, at ov lítið samspæl hevur verið millum bygdamenningarpolitikkinn og samfelagsorkuna. Rætt og slætt: tørvandi landsplanlegging, har stórar ilögur í infrastruktur, t.v.s. vegir, havnir og berg-hol ikki hava verið tengdar saman við øðrum ilögum í samfelagnum, og at »eitt flakavirki á hvørjum tanga-syndromið« er vordið generelt fyrri næstan alla útbygging í samfelagnum. Øll pláss hava skulað havt sín skúla, sítt bygðarhús, sína ítróttarhøll, sín fótbóltsvøll osfr. Samstundis sum samferðslan er so nóg útbygd, at tað hevði einki verið til hindurs fyrri at havt færri av hvørjum og brúkt buss, bil ella skip at koma fram.

TAD er lætt at vera eftirklókur, men vit eiga at læra av gjørdum mistøkum. Politikarar og onnur eiga tí at seta seg niður og gera eina landsplanlegging fyrri alt samfelagið, og sum røkkur langt inn í næstu øld.

Maskinmeistarafelagið:

— Byggið sum avtalað maskinskúla í Marknagili

Á aðalfundi í Maskinmeistarafelagnum tann 21. mars 1992 varð gjørd henda fundarsamtýkt:

»Visandi til ta ótolandi stóðu, sum Maskinskúlin framvegis virkar undir, og sum ferð eftir ferð hevur verið víst á, bæði í skrift og talu, heitir aðalfundurin á Føroya Landsstýri og Løgting um at fremja ta ætlan um bygging av Maskinskúla í Marknagili í Havn, sum áður er samtýkt av Føroya Landsstýri og sum eisini er avtalað í samgonguskjalinum millum Javnaðarflokkinn og Fólkaflokkinn.«

Henda varð undirskrivað av 48 monnum.

VALUTAKURSIR

		23.3.	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	650,40	639,50
Bretland	Pund	1111,34	1115,42
V-Týskland	Markur	388,07	387,51
Svøríki	Króna	106,98	106,91
Noreg	Króna	98,88	98,88
Frakland	Frankur	114,42	113,97
Belgia	Frankur	18,851	18,844
Sveits	Frankur	427,47	428,48
Holland	Gyllin	344,71	344,43
Italia	Liri	0,5165	0,5163
Finnland	Markur	142,44	141,61
Ísland	Króna	10,82	10,84
Eysturriki	Skillingur	55,142	55,072
Spania	Pesetas	6,150	6,173
Portugal	Escudos	4,505	4,505
Kanada	Dollari	54359	538,75
Japan	Yen	4,8592	4,9428
Írland	Pund	1034,98	1033,69
Grikkaland	Drakmur	3,351	3,362

Kelda: Føroya Sparikassi

Føðingardagstilboð!

Í samband við, at í dag eru tíggu ár síðani Tíðindablaðið Sosialurin flutti í egin blaðhús á Argjum, og varð prentaður á egnari blaðpressu, vilja vit bjóða fólki at halda blaðið ókeypis til 1. apríl. Tess skjótari tygun senda okkum lepan, tess skjótari fáa tygun blaðið.

P.S. Halda tygum blaðið, kostar hvørt eintakið ikki meira enn 3,40 kr.

JA!

Eg vil egin hava Tíðindablaðið Sosialin ókeypis til 1. apríl '92. Tá fá i rokningina fyrri apríl ársfjórðing - 205 krónur fyrri haldarar í Føroyum og 240 krónur fyrri haldarar niðri - og gjaldi hana, vil eg framvegis hava blaðið.

Ókeypiss
Sosialurin
rindar
postgjaldið

64

Tíðindablaðið
Sosialurin,
Postboks 76,
FR-110
Tórshavn

Navn. _____

Bústaður: _____

Bygd / býur: _____

Kannað postverkinum